

D E C I Z I E

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Borta Dumitru, reprezentat de avocatul Paciurca Iulian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Labă Ștefan împotriva lui Borta Dumitru privind recunoașterea valabilității contractului și încasarea datoriei contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea lui Borta Dumitru privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2014, Labă Ștefan s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Borta Dumitru solicitând recunoașterea valabilității contractului de schimb (barter) încheiat la 7 noiembrie 2015 între Labă Ștefan și Borta Dumitru, încasarea sumei de 67120 lei, cu titlu de datorie contractuală, 12565,23 cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 2390 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cererea de chemare în judecată depusă de Labă Ștefan, a fost admisă.

S-a încasat din contul lui Borat Dumitru în beneficiul lui Labă Ștefan suma de 67120 lei cu titlu de datorie contractuală, 12565,23 cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 2390 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 ianuarie 2019 Borta Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni solicitând admiterea apelului, repunerea în termenul de apel, casarea hotărârii menționate cu transmiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Borta Dumitru de repunere în termen de declarare a apelului și s-a restituit apelul din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 23 martie 2019, Borta Dumitru, reprezentat de avocatul Paciurca Iulian, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, repunerea pe rol a cererii de apel împotriva hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

În motivarea recursului recurentul a menționat că soluția instanței de apel este eronată deoarece, concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt ale cauzei și ca urmare, instanța nu a aplicat prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a invocat că instanța de fond a examinat cauza în lipsa pârâtului, nefiind citat legal, iar despre existența hotărârii a aflat prin intermediul executorului judecătoresc Mușet Marcel.

Hotărârea instanței de fond a contesta-o fără a face cunoștință cu ea.

În opinia recurentului circumstanțele cauzei atestă faptul că hotărârea a fost contestată în termenul prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, astfel că soluția instanței de apel, este contrară art. 6 & 1 al Convenției.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 21 februarie 2019.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că cu încheierea instanței de apel a făcut cunoștință la 20 martie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 23 martie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 25 iunie 2018.

La pronunțarea dispozitivului pârâtul Borta Dumitru, nu a fost prezent.

Potrivit scrisorii de comunicare, în aceeași zi instanța a expediat recurentului dispozitivul hotărârii judecătorești, prin intermediul oficiului poștal (f.d.75).

La 16 ianuarie 2019, Borta Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art.362 alin. (3) din Codul de procedură civilă repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul constată că Borta Dumitru, declarând apel la 16 ianuarie 2019, a solicitat repunerea în termenul de atac, relatând că termenul a fost omis deoarece dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa acestuia, iar despre existența hotărârii a aflat prin intermediul executorului judecătoresc Mușet Marcel.

Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurentului, or la 20 septembrie 2018, avocatul Paciurca Iulian acționând în interesele lui Borta Dumitru, a depus în instanța de fond o cerere prin care a solicitat eliberarea hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Așa deci, chiar dacă în instanța de fond cauza s-a examinat în lipsa pârâtului, și ca urmare a fost în imposibilitate de a contestat hotărârea în termen, prin prisma art.116 alin. (4) Cod de procedură civilă, care reglementează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, Borta Dumitru urma ca să depună cererea de apel până la 20 octombrie 2018.

Acest termen este în cauza de față depășit, iar în ceea ce privește repunerea în termenul de apel, prin prisma motivelor invocate Colegiul constată că nu sunt îndeplinite condițiile art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, recurentul urma să prezinte probe pertinente și concludente cu privire temeinicia repunerii în termenul de declarare a recursului, dat fiind faptul că părțile au obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut. Aceasta pentru că, el nu are caracterul unei libertăți absolute, fiind supus unor limitări.

În acest sens, se menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului Curtea a reiterat că nu este sarcina sa de a substitui instanțele judecătorești naționale în procesul de interpretare a legislației naționale. Le revine, în primul rând, autorităților naționale, îndeosebi instanțelor judecătorești, să soluționeze problemele apărute la interpretarea acesteia. Acest principiu se aplică, în special, interpretării de către instanțele judecătorești a prevederilor cu caracter procedural, cum ar fi termenul de prescripție pentru inițierea acțiunilor judecătorești. Sarcina Curții se rezumă la stabilirea faptului dacă efectele unei asemenea interpretări sunt compatibile cu Convenția, în general, și cu principiul securității raporturilor juridice garantat de articolul 6, în special (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Platakou v. Greece*, nr. 38460/97, § 37, ECHR 2001-I).

În cauza *Perez de Rada Cavanilles c. Spaniei* Curtea a afirmat că, stabilirea bazei legale a unei acțiuni, de către instanța și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni, se numără printre limitările permise, ale dreptului de acces la o instanță.

În cauza *Popov v. Moldova* Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea pârâtului în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil.

Astfel, instanța de apel întemeiat a respins cererea lui Borta Dumitru privind repunerea în termen de declarare a apelului și a restituită cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Or, apelantul a cunoscut despre hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din data de 20 septembrie 2018, însă cererea de repunere în termenul de apel o formulează abia la 16 ianuarie 2019.

În condițiile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Deci neepuizând calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția emisă, admițând în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătorească. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, este cert că depunând cererea de apel la 16 ianuarie 2019 împotriva hotărârii pronunțate la 25 iunie 2018, adică în afara termenului legal, apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Borta Dumitru deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. (a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Borta Dumitru, reprezentat de avocatul Paciurca Iulian.

Se menține încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Labă Ștefan împotriva lui Borta Dumitru privind recunoașterea valabilității contractului și încasarea datoriei contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari